

SLOVENSKI NAROD.

Nob. nr. 87

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvošč frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnistvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Katoliški kanibali.

Na afričanskih obalah in otokih živé črnočožci, ki nimajo urejenih držav, pač pa svoje poglavarje. Žive prosti v naravi, neoblečeni, rede se o lovu na rive, divje živali in ljudi. Če ponesreči na obrežju njihovega otoka kaka ladija in se reši na skale le toliko ljudi, da se ne morejo spustiti v resen boj s črnimi, pridejo ti reveži navadno z dežja pod kap. Zapisani so smrti in namesto rib pojedó jih ljudje. Naloga glavarjeva pa je določiti, v kateri vrsti naj se pokljejo in pojedó ponesrečeni belokožci.

Pred kakimi desetimi leti — tako pripoveduje stari francoski kapitan — ponesrečila se je francoska ladija, ki je bila tri tedne poprej odpulala iz Marseille. Rešilo se je le majhno število belokožcev, ki so bili vsi privedeni pred poglavarja črnim, da ta določi, v kateri vrsti se bodo poklali, spekli in pojedli. Glavar reši svojo nalogo. Predno pa odidejo, vpraša še glavar, od koder je prišla razbita ladija, ko sliši besedo »Marseille«, se zgane ter ukaže, da nobenemu vjetih ne smejo skriviti lasú, to pa zaradi tega ne, ker je na isti obali neka ladija; ki je tudi bila prišla iz Marseille, rešila življenje črnemu poglavaru, ko ga je prehitel vihar pri ribjem lovu.

Zakaj to pripovedujemo? Zaradi tega, ker nás je predzadnji »Slovenski List« vnovič prepričal — mi samo sicer o tem nismo nikdar dvolili —, da žive v prijaznem, bližnjem Kranju belokožci, ki stoe globočko pod temi črnočožci, in celo krščen belokožec, morda celo blagoslovjen belokožec.

Vsek honeten, krščen človek nas bo umel, če povemo, da imamo vedno nekak nedelikaten čut, kadar nas težaven naš posel prisili, baviti se s kranjskim Koblarjem, oziroma njegovim troblom; čut imamo kakor uslužbenec, ki je dobil nalog sprazniti najbolj skriti prostorček v hiši. In v tem neprijetnem položaju smo danes.

Vsako mesto, dá, vsaka vas ima nekaj originalnih eksemplarov, ki sami na sebi niso nevarni in v gostilniški družbi celo potrebni, da ne postane dolgočasna. Navadno so revni na duhu, a domišljavi. Radi politizirajo, ali navajeni so na suho rezanico brez vsake primesi, brez repa, krompirja, korenja ali celo žita. Naravno, da se dobe taki politikusi tudi v Kranju, kakor nalač so za čtivo, ki se nahaja v »Slovenskem Listu«. Požró vam s slastjo največjo budalost; za pameten razgovor sploh niso.

Ko se je z novim letom ustavilo v Kranju prepotrebno »Kreditno društvo«, vrgla se je med te politike parola: Gleite, kaj so naredili liberalci, konkurenco delajo mestni hranilnici, da bi si polnila lastne žepe. Budalost te trditve je sicer tako debela, da se lahko otipa z nogo, ali šlo se je za nekaj gumbcev — mi pri najboljši volji ne najdemo primernejšega izraza —, ki so padli v to jamo. Tem revam na duhu se niti ne sanja, da kranjski tehant za tem predpaskanom le skriva svojo jezo, da se je z ustanovitvijo kreditnega društva preprečila ali vsaj zelo otežkočila neka umazana konkurenca, ki je resno pretila mestni hranilnici.

Vendar vse to je še nedolžna hrana za ovce klerikalnega hleva v Kranju.

Kakor ima gad navadno skrit svoj strupeni zob in ga pokaže le takrat, ko meni, da mu plen ne more oditi, tako tudi vodje kranjskih klerikalcev.

Kdor se je kdaj peljal mimo Kranja proti Trbižu in videl, kako se spusti vlak pri Drulovki v dolino Save, katere se popolnoma iznebiše v Lescah, se mu je nehoté vrinila misel, zakaj neki se je gradila železnica po tej grapi in ne po krasni planoti pod Karavankami?

Za mesto Kranj je ta nedostatek posebno občuten, ker ima mesto svoj kolodvor na Gorenji Savi in mora prevažati vse blago čez savski most in po klancu navzgor. Za mesto

bilo bi velikanskega pomena, ko bi stal kolodvor za kranjskim pokopalijščem.

Posebnega krajevnega zadržka, graditi železnico po gorenjski planoti, bi ne bilo, razen duplin pri Biestrici in Brezjah. Zakaj se to ni zgodilo?

Vsi starejši Kranjci in tudi poročevalci »Slovenskega Lista« všeč dobro, da zaradi tega ne, ker je bil dr. Lovro Toman, ki je dobil koncesijo, da so slovenski poslanci glasovali za prvo nagodbo z Ogrsko (dualizem) v odpustljivem lokalnem patriotizmu mnenja, da bo pomagal svojemu rojstnemu kraju, če steče železnica skozi Podnart. On je imel koncesijo v rokah in ker jo je prodal s pogojem, da se mora graditi železnica skozi Podnart, je bilo popolnom in izključeno, da bi bilo moglo mesto Kranj doseči drugo progo, in naj bi se bil ves občinski odbor postavil na glavo in naj bi bil na čelu tega odbora stal sam — Rajko Potušek, ali kak drug vreden pristaš kranjskega dekana.

V mestu Kranju se je v zadnjih mesecih par mladim kandidatom za škofove zavode posrečilo napraviti zopet bolj napete družabne razmere in nekaj razburjenosti so zapustile volitve v gasilnem društvu. Zato so mislili poštenjaki okoli »Slovenskega Lista«, da je čas primeren za zagotoviti hišo na vseh štirih oglih in iznebiti se najhujega strupa, kar ga premorejo. Med svoje že poprej popisane politikuse so vrgli parolo: Gleite, kaka coklja so liberalci za kranjsko mesto, ranjki Matevž Pirc — mimo grede se tudi en malo pošalijo s cerkvenim naukom o nebesih in vstajenju — Pirc je kriv, da ne stoji kolodvor na rupuškem polju. In ta uboga para upije naprej: Pirc je kriv! Kakor izstradane hijene, vrgli so se ti blagoslovjeni na grob moža najboljšega spomina ter lučajo kamenje na prhle kosti.

Vsi, ki smo poznali ranjkega Matevža Pirca, vemo, da ni bil brez napak, brez katerih niti kranjski tehant ni.

Javnim potem, tako naenkrat se je stemnilo, goste, sive cunje so se strešavale v vedno večjih masah iz megla in teme, ki se je veznila na zemljo kakor velikanski klobuk, preté, da jo zajame z vsem, kar je na njej, in odnese bogvem... jaz pa sem trapal med nizkimi, zverižnimi vrbami, in moj pes je torkljal za mano, rep med nogami in od časa do časa bolestno cvileč. Na levi se je valila reka, na desni se mi je bližal počasi velik gozd, dvigajoč se v strmi, in kakor sem se pozneje obupen prepričal, visok hrib.

Niti najmanjega pojma nisem imel, kje da sem, in sklenil sem, da zapustum obrežje in prekoračim omenjeni hrib, makar da je Himalaja, ker tam zadaj morajo biti ljudje — inače zakaj je prišla meni ta misel? Hej, to je bila pot! Videl nisem roke pred nosom in vsaki korak sem zdrsnil dva nazaj ali butnil z glavo v drevo. Ali hrib je bil strm, in ker sem silil vedno le naravnost kvíšku, nisem več mogel zgrešati smeri. Dve uri — rečem vam — sem tako plezal in padal, bil sem že ves ne-

Ali grešili bi proti spominu tega kremnitenega značaja in vzročeta, ko bi ga branili proti takim napadcem. Ta slučaj pa nam sili pero v roko zato, ker je simptom Jegličevga pastirovanja na Kranjskem. Ko bi kdo menil, da je podivjanost enega dela naše duhovštine že dosegla vrhunc, bi se zelo motil.

Med zadnjimi deželnozborskimi volitvami je neki kapelan žugal dolenskim kmetom, da jim prinese šmirnice na smrtno posteljo, če ne volijo njegovega kandidata. Komur ne sili kri v obraz, če čuje te besede, kdor ne čuti kanibaličnega cinizma, ki tiči v teh besedah, ta nima nobene vere, pa tudi nobenega boljšega čuta v sebi.

Ta vreden namestnik božji pravi s suhim besedami: Voli mojega kandidata, če pa tega ne storis, mi je vseeno, če tvojo dušo gorko vzame hudič! In kaj je storil škof Jeglič, da popravi javno pohujšanje, da popravi ta greh proti sv. Duhi? Kako zadovoljenje je dal globoko žaljeni javni moral? Prav nobenega ne!

Mi slišimo o mladem kapelanu, ki v spremstvu ženstva cele vasi nosi v mraku podobo sv. Porodnice k mlademu Marijinemu otroku in ostane tam pri Mariji in zalem njenem otroku tako dolgo, da ga vaški fantje s polni pripode nazaj v farovž. In če se je posrečilo potlačiti celo stvar, je cerkvena uprava zadovoljna in nadalje se trpe in celo protetijo taki izprevodi. In končno je kak visok gospod celo mnenja, da se na tak način vzgojuje naše dobro ljudstvo.

Ne smemo se torej čuditi, če se med mlajšo duhovščino vedno bolj vtrjuje mnenje, da je za mladega kapelana koristnejše, če ve kako se dela sir, kakor pa kako se izveličuje duše.

S strahom opazujemo, kako se vedno bolj množe ti biseri šestega zakramenta, ki poganjajo Boga iz tabernakelna, po cerkvah pa postavljajo svoje tržne lope, kjer ponujajo ljudem svoje prelezano blago. Vse to opazujemo in obžalujemo, ali odgovornost za posledice prepuščamo onim,

katerim je dana moč, ki pa so vdarni s slepoto.

Če pravi Goethe, da se vsaka krivda maščuje že na zemlji, prišel bo tudi dan obračuna za te grehe zoper sv. Duha. Nekaj pa zahtevamo z vso odločnostjo in bomo izkušali doseči v vsemi sredstvi. Če nam tudi ni mogoče zabraniti znanstvene in moralne dekadence velikega dela naše mlade duhovštine, nekaj zahtevamo: Proč z vašimi umazanimi rokami od naših grobov, pustite mrtve, naj počivajo v miru!

Boj zoper francoske kongregacije.

Zopet se je zgodil naskok na republikansko idejo. To pot pa niso sovražniki monarchisti in nacionalisti, temeč pravi republikanci. Ministrska skupina »Union démocratique«, ki je sklenila glasovati proti en bloc sprejetju kongregacijskih prošenj in v prid spremembam zadružnega zakona. S tem bi se bil zanesel razkol v republikansko večino. Skozi tako nastali verzel pa bi se prikradli klerikalci. Ta naklep so še venčali pravočasno preprečile ostale ministrske skupine. Poslanci levice so se namreč izrekli, naj se kongregacijski zakoni čim hitreje v smislu podprtanjem samostanskih šol izvedejo. Ob enem so se izrekli za edinstvo republikancev in za podpiranje Combesovega ministra.

Dasi se je za sedaj preprečil izdajski naskok iz lastnih vrst, kdo jamči, da se kaj takega ne ponovi, tembolj, ker sedaj poznajo slabo stran v ministrskih skupinah. Brezvdomno je tako brezdisciplinirano postopanje zakrivil v prvi vrsti ministrski vodja Combes sam s svojim poklonom, ki ga je napravil verskemu vplivu pri debati ločitve cerkve od države. Tako postopanje je osupnilo republikance. Vprašali so se, ali je to oni Combes, ki je kot poslanec pridigoval neizprosen boj vsakemu verskemu vplivu. Ali je potem tak vladni stranki dvojni radikalizem: eden za čas poslanstva, drugi v dobi ministrovanja. Konec takim razmotrivanjem je bil pri demokratičnih voditeljih, da Combes ne zasluži popolnoma njihovega

Ne smemo se torej čuditi, če se med mlajšo duhovščino vedno bolj vtrjuje mnenje, da je za mladega kapelana koristnejše, če ve kako se dela sir, kakor pa kako se izveličuje duše.

S strahom opazujemo, kako se vedno bolj množe ti biseri šestega zakramenta, ki poganjajo Boga iz tabernakelna, po cerkvah pa postavljajo svoje tržne lope, kjer ponujajo ljudem svoje prelezano blago. Vse to opazujemo in obžalujemo, ali odgovornost za posledice prepuščamo onim,

a ko sem ostreje pogledal tjakaj, sem spoznal, da je puška...

»Ta je sama doma,« sem si rekel. »Njen dedec pa kje pije ali krade drva. Vesela bo gosta!«

In pri samcatih ženskah je vedno dobro biti! Ali jaz sem mislil — Bog mi je priča — samo na suhogorko, sladkovablivo peč in po njej sem zahrepel z vsemi zmrznenimi in smrtni trudnimi svojimi udi...

Potkal sem na zakrpano šipo. »Hej, žena, odpri! Daj strehe trdnemu potniku, ki je izgrel pot!« (Veste, jaz vse kmetiške ljudi tičem, kakor kaki star župnik.)

Takoj je ugasnila luč, komaj da sem izgovoril prvo besedo. Ko sem umolknil, je bilo nekaj sekund vse tiho, potem pa je vprašal njen moški, osorni glas, kdo da sem...

Predstavil sem se jej v vsem veličanstvu in jej natančno razložil, kako da je prišlo, da trkam na njeni okni. Pri tem pa sem prosil in pričangel, ker že nisem mogel več zdržati v svojem stanju.

Ali mislite si neverjetno nemravnost: baba mi ni hotela odpreeti

LISTEK.

Gospod Kljun in kmetica.

Spisal Josip Knaflč.

Da, da, morala naših kmetskih žen! Na njeno zdravje ravno ne bomo pili... Naši akti pojo o njej pesmico, kakršnih ne znajo povsodi. No, le diskretno, le diskretno! Da ne bo zamere, naj povem raje dogdbico, ki oznanja čast in slavo visoke čestnosti omoženega spola milega našega naroda, in ki se je pripetila meni — to je bilo lani —.

Gospod Kljun je poklical peto četrtnko terana, vščipnivši pri tem zaspano natakarico v bujno stegno, pritrdil nanosnik, potegnil globoko dim malce vlažne portorike in pričoval:

Bil sem na lov, v jako divjem in močvirnatem kraju ob Savi, kjer sem iskal rac, a sem našel samo blato in vodo in sneg in led, in kjer sem se slednjič popolnoma izgubil, da nisem vedel več ne kod ne kam... Noč je prihajala tisti večer brzo-

umen in dvakrat izjet do zadnjega lasčka na pleši, in gotovo bi bil tam sredi gozda in snega obtičal ter zmrznil kakor žaba — da mi ni dala moja mati življenja mačkinega in moja žena v torbo pol litra slišovke, kateri sredstvi sta mi vedno zopet pomagali na noge in me slednjič spravili na vrh te urnebesne gore.

Iz globine je skozi snežni metež svetila luč.

Planem naprej in kakor veter — ne, kakor divji lov in sto gorskih plazov sem zdrvil navzdol in oddahnivši se nekoliko od te izredne in nad vse čudovite hitrosti, sem videl, da sedim s svojim ščenekom vred v visokem snegu tik pred neko kočo, in iz okanca, jedva večjega od mišje luknje, miglja rmen, tenek žarek in izginja preko moje glave nekam v strmino, navzdol katere sem jaz pravkar tako imenitno peljal sani...

V nevidnih vrhovih hoj ali smrek nad mano je bučal vihar.

Kobacal sem do okna in pogledal notri.

Beraška bajta! Nizek, umazan prostor, ne klet ne izba. V enem kotu stara skrinja, v drugem še stara miza, par šepavih klopij; po črnih ilovnatih tleh jame, kup krompirja, jerbas neizluščenega fižola...

Vse v poltemi.

Na velikansi peči, med vsemi mogočimi cunjadi, pa je na trebuhi ležala kmetica, s komolecema podpirala brado in knjigo je imela pred sabo, sv. pismo najbržje. Plamen zakajene leščerje ji je sv

zaupanja. Storili so le to, kar je storil v imenu vlade Combes ter si hoteli osigurati naklonjenost kongregacijskem.

Ta slučaj pa je opozoril tudi Combesa, da z laviranjem ne bo obstanka ter se je takoj v prihodnji seji pokazal zopet radikalnega. Socialist Carnaud je namreč zahteval, naj se iz nравnega pouka v šoli odstrani vsaka verska ideja, češ, da posvetna morala popolnoma zadostuje. Minister Combes je odgovoril, da je vedno hvalil republikansko vlado, ker je osnovala pouk na podlagi pameti, ta morala je tem plemenitejša, ker temelji na idejah pravčnosti, prava in dolžnosti.

S tem je bilo Combesu odpuščeno, a nezaupnost v sreih pa najbrže še ni ugasnila. Za resnično svobodomiselnega republike zavzeti francoski rodoljubi bodo morali biti zanaprej podvojeno na straži ne le proti odkritim sovražnikom, temveč tudi proti prikritim republikancem.

Slovenci in avtonomija.

Posl. Kramář je v svojem govoru, ki ga je imel dne 31. m. m. v Pragi, omenil tudi Slovence in Maloruse, češ, da sta ta dva naroda še centralistična. Temu ugovarja v »Informacijon« neki slovenski državnoborski politik ter izvaja: Vsekakor polagajo Slovenci važnost na to, da se dotelej, dokler so take politične razmere, kakor danes, ohrani dunajski parlament kot edino mesto, kjer morejo z vsphem povzdignati svoj glas; ali zaradi tega niso Slovenci in Malorusi nič manj avtonomisti kot Čehi in Poljaki, samo s to razliko, da ima pri Jugoslovenih veljavno drugačna oblika avtonomije vrednost. Dočim se oklepajo Čehi in Poljaki avtonomije historičnih deželnih individualitet, se abstrahirajo na pet dežel raztrganih in v njih majorizirani Slovenci od deželne avtonomije ter stoje na stališču čiste narodne avtonomije. Tudi najnovješte gibanje na Hrvatskem in v Dalmaciji, ki se je osredotočilo v fuziji opozicijskih strank, stremi za tako narodno avtonomijo, in to je avtonomija v svoji čisti obliki, kajti Hrvatje zahtevajo za svojo narodno avtonomijo tudi popolnoma prosto, neomejeno državno pravo o samodoločbi. Razlika med Slovani na severu in jugu je ta, da imajo na severu stare politične državne spojine, dočim se moramo mi na jugu boriti proti povsem negotovim oblikam. Ako se tedaj Jugoslovani v tem nastoječem procesu, v tej borbi za narodno avtonomijo naslanjamamo na Dunaj v nad, dadosežemo uresničenje svojih streljenih poprej od Dunaja kakor pa od Budimpešte, nismo zaradi tega zdaleka še centralisti, nasprotno, najhujši protivniki jugoslovenskih idej so ravno nemški centralisti.

Politične vesti.

Nemška ljudska stranka je imela včeraj sejo. Razpravljala je o brambni predlogi, o konverziji splošne rente ter o tiskovnem zakonu. Skle-

Da me ne more vzprejeti, da naj grem doli v vas, tam je krčma, tam...

»Kako daleč je tja?« sem odrezal njeno govoričenje in topotnil z nogo, od mraza in nevolje.

»Pol ure samo —«

»Samo! Ali veš, žena, kaj se nocoj to pravi? Dve uri hoda najmanje! Snega je čez koleno, tema ko v rogu, jaz pa niti ne vem pota. niti ne morem storiti več koraka, tako sem slab, brez vsake moči... Ali si ob pamet? Odpri! Petak ti plačam, samo da se ogrejem in pošum...«

»Ne morem, gospod, nikari naj ne zamerijo! — je ongavila na moje prošnje, in njene besede so se vlekli kakor večnost —

»Zakaj ne?« sem kričal ves divji od jeze in nestrnosti.

»Moj mož mi je naročil, da počni nikomur ne smem odprieti.«

»Kje pa je tvoj mož?«

»V Ameriki...«

»Grom in strela — pa te bo videl?«

nilo se je predlagati, da se tiskovna predloga brez prvega branja izreči odsek.

Obrtni odsek*si je izvolil za predsednika viteza Abramovicza ter razpravljal o zakonu zoper prijanjevanje.

Državni zbor se baje odgoditi v začetku marca, da se dá čas na godbenemu odseku in deželnim zborom. Ta vest pa ni posebno verjetna, ker najbrže ne bo mogoče pred marcem izvršiti prvo branje nagodbe. Vsekakor pa se sklijejo deželni zbori še pred veliko nočjo.

Glede Venezuele sta se izjavila nemški cesar in ameriški predsednik, naj bi se zadeva čim preje rešila v Washingtonu. Nemški poslanik v Venezueli, baron Speck pl. Sternburg je dobil od svojega cesarja v tej zadevi važne depeše.

Nizozemska vlada zahteva od zbornice, da ratificira konvencijo iz leta 1902. glede ureditve proti sloviji, ki obstoe v raznih državah gledé sklepanja in ločitve zakonov, o varstvu mladoletnih i. t. d. Edina Rusija je izjavila, da ne more pristopiti k konvenciji.

Nemški poslanik v Atenah grof Plessen je odpoklican. V Atenah je vrelo zoper njega, odkar se je bil izrazil povodom znanega umora na ladji »Loreley«, ko se je dolžilo Nemce: »Nemci vendar niso Grki.«

Srbški listi razpravljajo o avstrijskem avtonomnem carinskem tarifu ter pozivajo vlado, naj izdela čimprej svoj carinski tarif ter se pri tem sporazumi z Bolgarijo, da se pokaže avstrijski in nemški industriji, kakšna nevarnost preti, ako se trgovinske pogodbe ne sklenejo. Srbško-turška carinska konvencija se je podaljšala za eno leto.

Centralna - ameriška unija. Med državami Guatemala, Nikaragua, Honduras in Salvador se pripravlja vojna. Guatemala in Salvador zbirata svoje čete na meji. Cilj vojne je ustanovitev srednjameriške zvezne države.

Dopisi.

Iz Novega mesta. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo priredi dne 7. t. m. v narodni čitalnici društveno veselico, katera bode po sedanju zanimanju gotovo prav dobro vspela. Za srečolov, ki se bode ta večer vprizoril, so prav lepi dobitki pripravljeni. Godba bode sigurno tudi izbrana, kajti društvo omislilo si je vojaško godbo iz Ljubljane. Celo vovovi so preskrbljeni, kateri bodo p. n. občinstvu na razpolago od 7. do 9. ure zvečer na glavnem trgu pred mestno hišo za dovoz na veselico. Za dobro dolensko kapljico je tudi skrbljeno, kajti točilo se bode gosp. Majzelna in g. Zorkota vino iz naših goric. No, za predpisane purane in drugo jed bode gotovo tudi dovolj skrbljeno. Torej pričakovati je zoper enkrat prav vesele zabave prav po domače. Na pomoč!

»Ne. A obljubila sem mu... in me žene smo poštene.«

O sancta simplicitas! Kaj pravite k temu? Tu si ta ničemurni velblod domišlja, da bi utegnil biti jaz nevaren njegovi čednosti. Jaz, ki sem mislil — Bog mi je priča — edino le na gorko peč in po njej hrepelen z vsemi zmrznjenimi in smrtno trudnimi svojimi udi!

Zagrohotil sem, da se je koliba stresla, in vzkliknil:

»Pretepel te bo dedec, ko zve, da mene nisi hotela prenočiti! Le čakaj. Kako se pravi vaši bajti?«

»Pri Jazbecu.«

Jazbeca sem poznal; imel sem nekož z njim nekaj posla. Pravi jazbec! Majhen, krivih krakov, sličnih dvema policijskima sabljama, in z glavico giba venomer, kakor da rije pod zemljo. Kajpak, on ni v stanu, da nabije tega golijata! Ogrizti bi jo mogel kvečjemu...«

Tu je butnil zoper okoli vogal vetrar, ki me je skoro prevrnil, in kakor besen sem začel zbijati po kolibi.

Prepadanje nemškega kulturnega vpliva.

II.

Končno je treba omeniti še nekatere izjave umetnikov.

Kipar A. Bartholomé, avtor monumentalne grobnice na pokopališču Pére Lachaise, ves presenečen komentira famozni izrek Viljema II. o prvenstvu nemškega kiparstva. N oben Nemec, ki se v stvari nekolik izvle, bi se ne drznil kaj enakega trditi.

Francija je ravnokar imela veliko umetniško epoho, o kakršni se še nikdar ni sanjalo Nemčiji. Epohi, v kateri so živelji ljudje kakor Igrec, Delacroix, Corrot, Millet, Rude, Carpeaux, Brye, pristojna v preteklem stolnem brez ugovora prvo mesto.

Fautin-Latour, nežni pesniški slikar in risar, pravi: Ne morem odgovoriti drugega, kakor da obdujem Lenbacha in Menzla.

Karikaturist Ch. Leandre se posmehuje nemški širokoustni bahariji. Nemcem še jako veliko manjka do tega, da zavzemajo v umetnosti prvo mesto!

Auguste Rodin izjavlja skromno, da je v tej stvari nekompetent. Pozna baje le prav površno nemško skulpturo.

Cujmo pa sedaj o istem predmetu zanimive izjave izvenfrancoskih politikov, med katerimi navedemo prvega grofa Lützowa, ki pa že v uvodu k svojemu članku prosi, naj se mu ne zameri radi pomanjkljivega znanja francoščine, kajti inače se pri svojem slovstvenem delovanju poslužuje samo angleščine ali češčine. Lützow piše med drugim: Morda iznenadim svoje čitalce s trditvijo, da ni hči ni najbrže toli pri pomogel k umanjšanju in opešanju nemškega vpliva kakor knez Bismarck. Praska pogodba z l. 1866. je izločila iz nemške zvezze obširne kraje od čeških mej do adrijanskega morja. V teh pokrajinalah življe izključno Slovani, ki je jim dala avstrijska vlada ponarejen nemški namaz, umetno, nepristreno nemško zunanjost; avstrijska vlada si je prizadevala otroke slovenskega rodu izgojiti po nemško — drugih vsečuličišč ni bilo kakor nemških. Dalje omenja grof Lützow ustavljeno češkega vsečuličca v Pragi pred 20 leti, njegov razvoj in važno dejstvo, da je češko vsečuličje toli brzo zapostavilo in zatemnilo nemško, ki, poprej svetovnoslavno, sedaj le životari v Pragi. Po zatrdilu grofa Lützowa se na češkem vsečuličju jako malo proučuje nemška filozofija, češko filozofske proučevanje se naranča večjel na francoske in angleške pisatelje.

Nadejati se moremo, da se bosta ustanovili tudi v Brnu in Ljubljani slovenski vsečuličišči. Lahko trdim, da je intelektualni nemški vpliv, ki je bil pred letom 1866., rekli bi, vse mogič, skoraj izginil v avstrijskih deželah. Zapomniti si je treba, da se je premembra dogodila brez znane upora od nemške strani, samo v vsečuličnem nemškem Gradcu se je napenjal ultranemški živelj upreti se slovanskemu gibanju.

Nedotaknjeno se je ohranila dolejšno samo ena nemška trdnjava v Avstriji, to je ministerstvo z unanjih zadev, ki je imenovano Dunajčani »Ballplatz«, tista žalostna palača, čigar prebivalci — bolj nego nesrečne avstrijske armade, ki so se vzelic vojni nesrečni usodi vsaj hrabro vedle na bojiščih — so odgovorni za nebrojne poraze Avstrije. Tam se je

»Odpri! Sicer ti ulomim duri — jaz ne poznam šale. Odpri!«

A babnica se ni ganila, ampak s tistim zategnjenim, težkim glasom, ki me je razburil, da mi je bilo skočiti iz kože, mi je odvrnila in — pri Bogu! — slišal sem, kako se ji je zazdehalo:

»Le mirni naj bojo, gospod! Tukaj imam puško — no, ta bi bila le za hude razbojnike, Njih se tudi tako ne bojim... Posili ne sme nihče v nobeno hišo, niti v Vašo ne, gospod!«

Brezkrajna nesramnost! Brezkrajna nesramnost! Najraje bi bil ustrelil gori na peč...

»Pa kako naj vas prenoidim?« je trobentalo dalje. »Še postelje nimam...«

»Na peči je prostora za deset!« sem dejal jaz in slišal, kako je globoko vzdihnila.

»Oh, to ne gre... Tukaj je moja postelj. Zadaj je pač že ena kamrica, pa je okno ubito, in mraz je kakor zunaj. Samo v hlevu bi bil prostor, pa Oni ne marajo, vsaj vem! Pa bi bilo... Tam kjer je tele ležalo. Djala

še nepokvarjeno obvarovala Metternichova tradicijo.

Največ pa je škodovalo nemškemu vplivu leta 1870. Nietzsche je to slutil že takrat. Pisal je l. 1871., da velika zmaga je nevarnost ter da je majhna zmota, smatrati nemško kulturo kot zmagovalko v tem boju. To je bil zdrav nazor, nazor razsodnega moža in modrijana.

Tudi nemško zgodovinopisje pravda. Te spremembe je možno opaziti tudi v vedenju nemških vsečuličkih profesorjev. Prej je to bilo nemogoče, da je zgodovinar sličnega imena kakor je Mommsen — radi demonstracij v Pragi — šuntal Nemce, naj razbijajo slovanske lobanje.

In grof Lützow zaključuje svoj članek sledede:

Končam z izjavo, da bi danes nemški vpliv ne bil koristen drugim narodom.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. februarja.

— **Osebna vest.** Računski asistent v Ljubljani g. Josip Jak je imenovan računskim asistentom extra statut pri finančnem ravnateljstvu v Gradcu.

— „**Žrtve razmer**.« Kakor smo v naprej naznali, tako se je tudi res zgodilo. Včeraj smo priobčili konec listka »Žrtve razmer«, in ta konec je bil zaplenjen. Črtali smo sicer nekaj značilnih prizorov, ublažili besedilo kar se je dalo, pustili le toliko, da imajo ti zapiski primeren konec, a dasi ni bilo v listku absolutno nič protizakonitega, smo bili vendar zaseženi. In kako se je to pot slavnim organom mudilo! Tako hitro so prišli, kakor še nikdar in na vseh koncih so vladni policiji prežali na naš raznašalce. No, sedaj ima besedo o dnevi — potem se bo govorilo dalje.

— **Kako „Gospodarska zveza“ zakon spoštuje.** Iz »Trgovskega in obrtnega društva za Kranjsko« se nam piše: »Gospodarska zveza« je svoj čas ustanovila v Cerkljah posojilnico in jo vzela pod svoje okrilje. Tudi nekaj denarja je posodila. Sedaj pa, ko ta posojilnica crka, hoče »Gospodarska zveza« odvaliti vsako odgovornost in izjavlja, da cerkljanska posojilnica ni bila član »Gospodarske zveze«, potem zasluži »Gospodarska zveza« ostro kaznen, ker posoja nečlanom denar, kar je pozavljeno. Poživljamo pristojne oblastnije, da store svojo dolžnost.

— **Shod v Mirni peči.** Iz Mirne peči se nam piše: V št. 26. prinesel je »Slovenec« dopis, v katerem se baba s svojim sijajnim shodom v Mirni peči. Koliko pa je na tem resnice, hočemo s tem nekoliko pojASNITI. »Slovenec« piše, da ljudstvo z največjim zanimanjem posluša katoliško-narodne govornike. Mi tukaj pa moramo vprašati, kdo pa je tisti, ki je s takim zanimanjem

sem sveže stelje.... Krava je po hlevna in prav toplo je; pa dam Njim tudi koc...«

Kaj naj sem storil? Vesel sem moral biti, da sem vsaj toliko dobil! Godrnjal in zabavljai sem sicer kar se je dalo, ali nje to najmanje ni ženiralo. Brihtno, da sem se čudil, je iskalna in brkala po koči, dočim sem jaz čakal nestrnpo. Moji udje so že čisto otrpnili.

Sneg je padal še vedno v debelih plasteh in pes se je civilé prisikal k meni.

Luknja jazbine se je odmašila in Jazbečevka se je oglasila:

»Tu je klič, prosim...«

»Kaj, celo hlev zaklepaš?«

»Lahko mi kdo kravo ukrade —«

»Jaz morda!«

»Oni ne, pa hudobni ljudje. Tu je koc...«

Vzprejel sem oboje. Pozimi niti v takih odejah

oki pisar, vsi drugi pa so rajše odšli in odhajajo povedali, da si lahko sami vina kupijo.

Dogodki v Ricmanjih. Včeraj je bilo v Ricmanjih menda zopet jako — živo. Namestili so menda novega katoliškega kaplana, a se je tudi ta čin vršil ob navzočnosti okrajnega glavarja iz Kopra, namestniškega svetovalca Schaffenhauerja-Neyza, in ob asistenciji cele čete orožnikov. O tem pa nismo obveščeni, da li se je ves ta aparat tudi to pot pokazal istotako temeljito nepotrebnim, kakor se je o vseh prejšnjih prilikah.

Repertoire slovenskega gledališča. Danes se vrši na košt g. Danila, ki slavi 25letnico svojega delovanja pri slovenskem gledališču, predstava narodne igre s petjem in godbo »Deseti brata«. — V nedeljo 8. t. m. sta dve predstavi: popoludne ob pol 3. uri »Deseti brata«, zvečer ob pol 8. uri opera »Faust«.

Družbi sv. Cirila in Metoda je zapustil sredo, 4. t. m., v Ljubljani pri sv. Krištofu pokopani 2. načelnik žebljarske zadruge v Kropi g. Luka Kenda približno 4000 krov. Akopram je g. radovališki odvetnik dr. Janko Vilfan ljubezni pohitel ter nam z ekspresnim pismom naznanil to žalostinko za naš narod, vdelešti se vendar le družbino vodstvo ni moglo mrtvaškega sprevoda, ker je obvestilo došlo še le včeraj 5. t. m. opoludne. Hvaležno domljubnemu možu kličemo v grob: naj mu je vsedobri Bog vseplačnik!

Koncertna ruska družba Nadine Slavjanske potuje meseca marca v Italijo. Pričakovati je, da se posreči pridobiti jo za jeden koncert spočetka marca tudi v Ljubljano. Ta slavna ruska pevska družba se je preosnovala in pomnožila ter daje poleg pevskih točk tudi glasbene točke s svojim balalajka orkestrom.

Kmetski ples. Ni čuda, ako vlada za ta ples, urejen po neprisiljenih šegah in navadah, katere vladajo na deželi, velikansko zanimanje. Duša cele uredbe bo seveda zopet znani nam župan Zaletu. Povabil je znatno število brhkih punc in krepkih fantov iz Gorenjske, Notranjske, Dolenjske in tudi iz drugih slovenskih krajev pridejo v svojih narodnih nošnah. Ljubljanci, kateri ne pridejo v kmetski obleki, plačajo 20 vin. globe. V spremstvu gospoda župana nahaja se tudi gospod gmajnski Šibar, kateremu nagajati je strogo prepovedano, nadalje ponocni čuvaj, kateri bo točno na ogenj pazil in za red skrbel. Lepo likana dvorana bo okusno okinčana z raznovrstnim kmetskim orodjem. Vpeljan bo tudi telefon najnovejše konstrukcije brez žic!! Plesalkam in plesalcem povemo še to, da pripelje naš vrlj Zaletu še posebej eno domačo godbo s seboj, tako da bodemo malone neprehenoma plesali. Tudi sladčičar bo prinesel srčke, punčke, jahače in druge sladkarice. Torej zavave bo dovolj. Na veselo snidenje dne 8. februarja!

Zborovanje. Krajna skupina Ljubljana c. kr. poštnih in brzjavnih uslužbencev v Avstriji ima dne 8. t. m. ob 4. uri popoludne v gostilni na Bregu štev. 20 svoj občni zbor.

K veselici šišenske čitalnice. Vdopolnilo v včerajnjemu poročilu je v igri »Mutec« nad vse počivalno omeniti dr. Skaza (g. B.)

Prvo slovensko pevsko društvo, »Lira« v Kamniku priredi v nedeljo, dne 8. srečana t. l. v dvorani »Nar. čitalnice« plesni venček združen s petjem.

II.-bistriško-trnovsko prostovoljno gasilno društvo priredi plesni venček s tombolo v nedeljo, dne 8. srečana t. l. v salonu hotela »Ilirija« v Ilirske Bistrici.

Prostovoljno gasilno društvo v Trbovljah priredi dne 8. t. m. predpustno veselico v prostorih g. Volauške.

Čitalnica v Konjicah priredi v soboto, dne 14. februarja t. l. v »Narodnem domu« plesni venček.

Društvo, »Zvezda« na Dunaju priredi v nedeljo 8. februarja na Dunaju v dvorani »Wiener Ressource«, I., Rechstrasse 3. zabavni večer.

Savinska podružnica, »Slovenskega planinskega društva« je imela svoj redni občni zbor dne 2. srečana t. l. na

Ljubnem v prostorih gostilne g. Petka. Ko je konstatiral načelnik g. Kocbek sklepčnost, je pozdravil vse navzoče člane in na kratko očrpal društveno delovanje v dobi obstanka podružnice. Posebno je omenjal, da bi naše prekrasne Savinske planine pač zaslužile večjega poseta, kot je bil dosedaj. Sicer se je turistika zadnja leta povzdignila in je upati, da se bode odslej še bolj, ker vsi merodajni faktorji delujejo na povzdigno promet tujcev v naših krajih. Seveda bi se še dalo mnogo več storiti v tem oziru. V prvi vrsti bi se promet tujcev povzdignil, ačka bi bila že ležežnica bližje in če bi bile ceste boljše; kajti dosedaj je potovanje predrago in presitno. Okrajni zastop Gornejgrajski, ki stori koliko mu je pri sedanjih razmerah mogoče, je prevzel občinsko cesto Ljubno-Luč-Solčava v okrajno cesto in to je že precejšen korak v zboljšanju cestnih razmer. Glede železnic, ki naj bi vodila skozi naš okraj, so interesenti upeljali potrebno akcijo in je upati, da se vsaj nekaj doseže. Potreba je tudi, da leta večjo reklamo za naše kraje, a to podružnica ne more v toliki meri, kakor bi rada. Ona je v gmotnem oziru še prešibka. Pač pa je hvalevredno, da nekateri posamezniki rade volje podpirajo reklamo. Konečno omenja še načelnik britko izgubo, ki je zadel našo podružnico v minulem letu. Umrl je njen član preč. g. župnik Žekar v Studencah pod Bočem. Pokojnik se je zelo zanimal za naše delovanje. On je tudi vodil gradnjo »koče na Boču«, nam za isto pridobil prostor, terpodružnico podpiral v gmotnem in moralnem zmislu. V znak sožalja vstanejo vse navzoči. Nato je poročal tajnik o delovanju Savinske podružnice v letu 1902. Hocemo priobčiti le izvleček, ker je vse poročilo preobširno. V devetem letu obstanka bilo je 133 članov in sicer: 1 častni član, 24 ustanovnikov in 108 pravih članov. Razun članarine dobili smo podpore ob Vis. e. kr. želesniškega ministra 200 K od okr. zastopa Gornejgrad 100 K od okr. hranilice v Slovenjem gradu 10 K in od posojilnice: Celje 200 K, Žalec 60 K, Gornejgrad 50 K, Ptuj in Šmarje po 30 K, Konjice 10 K. Pri vseh kočah se je inventar pomnožil in se je povsod nekaj popravljalo. Pri kapelici je minulo zimo plaz vromlji vrata, naredila so se nova, močna, za katera les je daroval Lučki župnik preč. g. Lekše. G. Camernik iz Celja je kapelici ponoklil lep kropilnik. Kocbekova koča bila je okrovana (oskrbnik Jurij Planinšek) od 15. julija do 15. septembra. Istotam je bila tudi metereologična opazovalnica. Podružnica si je ogledala primerne prostore za zgradbo dveh novih koč v osredju naših planin. Na novo se je napravil in zaznamenoval pot ob Gračencem od sv. Franciška v Možirsko kočo. Nadalje se je prenovila markacija mnogih potov in precej istih se je tudi popravilo. Nabile so se nove kažipotne tabele. Podružnični predsednik je preiskal vse večje votline in jame našega okraja, istotako je sodeloval pri raziskovanju planinske flore. V kočah podružnice so stanovali vso poletje vojaki marjeri, katerim je podružnica šla na roko posebno pri določitvi pravih imen in je sledila na to, da se je upeljala pravilna pisava imen. — Knjižnica je v vrednosti 750 krov in ima 305 knjig in brošuric, 145 zemljevidov, 244 fotografij, 1 album slik, 27 panoram in eno šestilo za panorame. Več planinskih časnikov smo dobivali zastonj. Odborove seje bilo so štiri. Na predlog g. Petka se je izrekla odboru za delovanje in tajniku za sestavo poročila zahvala. Blagajnikovo poročilo kaže dohodkov 1601.95 K, izdatkov 1535.97 K, preostanka je torej 65.98 K. Razkaz imovine razkazuje 10698.98 K čistega imetja. Proračun za leto 1903 ima dohodkov 1550 K in stroškov 1670 K. Blagajniku se na predlog g. Budne izreče zaupanje in zahvala. Volitev novega odbora se je vršila po vskliku. G. Petek predlagal staro odbor, kar se soglasno sprejme z živahnimi: »živijo« klici. Odbor obstoji iz sledečih gospodov: načelnik in blagajnik: Frane Kocbek, nadučitelj, tajnik: Ignacij Šijane, učitelj, odbornika: Jakob Božič, trgovec in dr. Ivan Vrečko odvetnik. Prvi trije prebivajo v Gornjem gradu, zadnje imenovani v Celju. Odbor je voljen na tri leta. Razgovarjali smo se o cestnih razmerah in o važnosti želesnice. Tudi o znižanju članarine se je vnela živahnega debata, govorilo se je pro in contra — seveda o tem odločuje občni zbor skupnega društva. Uvedli se bodo po posameznih gostilnah nabiralniki. Zaključkom je še načelnik opozarjal na važnost podružnice in pozival navzoče naj še zanaprej ostanejo društvo zvesti člani, naj delujejo v društveno korist in s tem tudi v korist naših lepih planinskih krajev. Iz Solčave je došel pozdrav tamošnjih posestnikov.

Nepošten blapec. Ivan Vidic, blapec pri prodajalcu premoga Josipu Praprotniku na Karolinski zemlji št. 6, je dne 4. t. m. popoludne prodal več stotov premoga svojemu

gospodarju, potem je pustil konja s praznim vozom v mestu in je skupil za premog, 18 K 40 vin, po begnil iz Ljubljane.

Sod počil. Danes okoli pol 1. ure pripeljal je gostilničar Anton Vašek iz M. D. Polja po Resljivi cesti na voz sod vina. Na ovinku na Sv. Petra cesto se je voz zaletel in prišel v cestno strugo in se nagnil tako, da je sod padel z voza in je počil. Steklje je več litrov vina na cesto, predno so pripravili drug sod in vino pretočili.

Ogenj. Danes zjutraj je namanil čuvaj na Gradu, da gori v dimniku Seemanove hiše v Vegovič ulicah. Oddelok požarne brambe se je odpeljal takoj tjač, a ognja niso našli v nobenem dimniku.

V Ameriko. Danes ponosni se je odpeljal z južnega kolodvora 47 oseb iz Kranjskega v Ameriko.

Izgubljene in najdenne reči. Služkinja Marija Goršekova v Dalmatinovih ulicah št. 5, je izgubila na poti od Dunajske ceste po Prešernovih ulicah, že Marijin trg in po Špitalskih ulicah do Mestnega trga denarnico z 10 K. — Na Gruberjevi cesti je našla predvčerjajnem popoludne služkinja Marija Verbičeva, Strelške ulice št. 18, zlato žensko uro in kratko pozlačeno verižico. — Na cesti proti Tivolškemu gradu je bila najdena rujava torbica, v kateri je bila denarnica z dvema kronama.

Najnovejše novice. Iz Francoske izgnani redovi so se začeli naseljevati v Piemontu, kjer so pokupili obsežna posestva. Tudi v Siciliji se je nastanilo več teh redov. — Splošno stavko so našli v mestni uslužbenici v Amsterdamu, ako župan ne usliši njihovih zahtev. — Trogovca z dekleto so prijeli v Budimpešti, ko se je hotel z 8 deklicami odpeljal. Izdal se je za gledališčna agenta, v istini pa je Rus Lutov, ki ima v Peterburgu razputno hišo. — Samomor starcev. Na Dunaju sta se ustrelila 74letna želesniški delavec Ochotny in njegova 70letna žena zaradi neprijaznosti odraslih otrok. — Dva čašniki ubegla. Iz pruske armade sta ubegla poročnik pl. Thiele in major baron Fuchs-Nordhoff. — Demonstracija v gledališču. Med predstavo v velikem gledališču v Varšavi so začeli upiti na galeriji zbrani delavci: »Proč z absolutizmom! Živelno delavstvo! ter so vsili v dvorano listke z napisom: »V spomin obsojenih delavcev 28. januarja 1886.« — Orožnika je ustrelil v Oravici pri Temešvaru ponarejalec denarja Bratter, ko ga je hotel orožnik ukleniti. — Bankeroti v gledališčni ravnatelji. Nemško ameriški gledališčni ravnatelj in pisatelj Anton Philip je prijavil bankerot. Njegovi dolgori znašajo 100.000 doljarjev.

Papež v stiskah. Ker je znani učenjak razkral pred nemškim cesarjem svobodno raziskovanje sv. pisma, se je papež zelo prestrašil ter sestavljal takoj komisijo štirih kardinalov za svetopisemske študije. Komisiji je imenoval za pomoč 40 konzultorov, med njimi 12 Nemcev, 1 Avstrije, 11 Italijanov, 9 Francov in drugih. Avstrijski konzultor je dr. Bernhard Schäfer, profesor sv. pisma na dunajski univerzi. Kakor se vidi, se zdi Vatikanu med vsemi državami Avstrija najmanj nevarna cerkvenim dogmam.

O princezinji Lujizi. Vest, da je nevarno obolelo mladi saksonski princ Friderik Kristijan, je zbudila v princezinji materina čuvstva z vso silo. Iz njenega obupnega vedenja se lahko sklepka, da se ji oglaša vest ter se ji budi kes. Med njo in Gironom so se pripeljali budi prizori ter je princezinja pred odbodom iz Mentona glasno jekala, ker jo je Giron baje hotel s silo zadržati. Ko je mati princezinji iz Solnograda sporočila o bolezni sinčeka, je burno prosila brzjavno zaporedoma svoje starše, naj ji izposlujejo, da se poda v varnem spremstvu v Draždane, bolnega otroka obiskat. V eni teh brzjavk pravi: »Naj se mi vzamejo vse naslovni časti in pravice, ki sem jih dosegla v zakonu; toda mojih naravnih materinih pravice mi ne more odtegniti nobeno posvetno sodišče. Te pravice prenehajo le z mojo smrto.« Tudi načelnik opozarjal na važnost podružnice. Tudi o znižanju članarine se je vnela živahnega debata, govorilo se je pro in contra — seveda o tem odločuje občni zbor skupnega društva. Uvedli se bodo po posameznih gostilnah nabiralniki. Zaključkom je še načelnik opozarjal na važnost podružnice in pozival navzoče naj še zanaprej ostanejo društvo zvesti člani, naj delujejo v društveno korist in s tem tudi v korist naših lepih planinskih krajev. Iz Solčave je došel pozdrav tamošnjih posestnikov.

Nepošten blapec. Ivan Vidic, blapec pri prodajalcu premoga Josipu Praprotniku na Karolinski zemlji št. 6, je dne 4. t. m. popoludne prodal več stotov premoga svojemu

pa za celo mesec. Povod temu dospiliranju so dali duhovniki, ker so se branili priti h konferenci v semenišču kapelo, dočim so zahtevali duhovniki, da mora biti konferenca v prestolni cerkvi. Med škofom in njegovimi duhovniki, že vladajo časa zelo napeto razmerje.

Samomor državnega poslanca. V nemškem državnem zboru se je hotel ustreliti socialno-demokratični poslanec Agster. Krogle pa ga je le neznavno ranila. Svojo namero je naznani državnemu zboru. Kazal je že dalje časa, da je duševno bolan. V zbornici si je živil in glasno prepeljal. Socialno-demokratični odbor ga je že večkrat navozil, naj odloži mandat, čemur pa se je Agster odločno uprl.

Knjigevnost.

„Ljubljanski Zvon“. Vsebinska februarskega zvezka: 1. A. Ašker: Svetnica. Romanca. 2. Josip Jeranov: Heantimorumenos. Povest. 3. Mara Gr.: V tih noči. Pesem. 4. Stanko Stanič: V mraku. Pesem. 5. I. Vavpotič: Manes v Hagenbundu. 6. Vlado Levstik: Izgubljeni raj. Pesem. 7. P. Grošelj: Reinkarnacija. Pesem. 8. Gorska: Ne vprašaj. Pesem. 9. A. Sever: Mati. Črtica. 10. Narjan Pretko: Menih. Pesem. 11. Mladen Mladenov: Na Silvestrov večer pesem. 12. Vojanov: Črna knjiga. Pesem. 13. Ivo Šorli: Zemljiskokonjični izpisec. Črtica. 14. Kristina: Sirota. Pesem. 15. Dr. Vladimir Foerster: Karla Kavačovica opera »Psoglavci«. 16. Iz ostaline Dragotina Ketteja: Popotnica. Pesem. 17. Podlimbarski: Potresna povest. 18. Književne novosti. Dr. Josip Tominešek: Dr. Ivan Geršak: Ormoški spomini. — R. Perunek: Evgenij Kučmec: Slučaj. — Dr. Fran Ilešić: Gallico-russka Matica, Naučno-literarni svetnik. — Mali vitez Pan (Volodijevski). — k.: Talija. — k.: Prešeren v Rusih. — k.: Vera Hrušina: Krajna. 19. Glasba b. Dr. Vl. Foerster: Januarski koncert Glasbene Matice. 20. Slovensko gledališče. Dr. Fr. Zbašnik: A. Drama. — B. Opera. — Dr. Vladimir Foerster: »Psoglavci«. — Petindvajsetletnica. 21. Splošni pregled. Dr. M. Murko: Pera P. Gjorgjević. — Stoljetnica rojstva K. Vinačičega. — Službeni petindvajsetletnica. — Stjepan Ilijasević †. Louis Legar. — Javna predavanja. — Vojtěch Zák. — Rostand »nesmrten«. — Jan Kubelik odlikovan. — — — — — Nove češke opere. — — — — — Veliki knez Konstantin Konstantinović, pesnik.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 6. februarja. Dr. Šusteršič, Povše in Krek so bili včeraj pri ministrskem predsedniku Körberju. Ta avdijenca, kakor zadnje mudenje deželnega predsednika barona Heina na Dunaju, so v zvezi z vladnim pričadevanjem, narediti konec obstrukciji klerik stranke v deželnem zboru kranjskem. Rečeni trije klerikalni poslanci so za danes zopet poklicani k ministrskemu predsedniku. — Opomba uredništva: Kakor čujemo, so bili zastopniki na predne stranke že pred več dnevi tež zadeli pri ministrskem predsedniku.

Dunaj 6. februarja. Poslanska zbornica nadaljuje danes razpravo o premembni opravilnički. Doslej so govorili dr. Kramář, ministrski predsednik Körber, ki je naznani, da izdela vladna načrt novega opravilnika, baron Ludwigstorff in dr. Fort. Prihodnina seja bo v torskem. Sicer se je mislilo, zakon o rentni konverziji še ta teden, danes in jutri dognati, a ta namera se je morala opustiti, ker še niso končana pogajanja s strankami.

